

Департамент культури виконавчого органу Київської міської ради
(Київської міської державної адміністрації)
Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих м. Києва
Науково-методичний відділ

ПРО ПІДСУМКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК КИЄВА ЗА 2022 РІК

Інформаційно-аналітичне видання

Київ, 2023

ВСТУП

У 2022 році ми опинилися в новій і страшній реальності, в умовах постійних загроз для життя, тривоги, жахливих руйнувань інфраструктури, в якій необхідно було знаходити можливості жити і працювати. Військова агресія росії проти України зробила кожного українця воїном, готовим на своєму місці робити все, що можливо, задля перемоги. Головним завданням працівників бібліотек з перших днів повномасштабного вторгнення росії стало вижити, зберегти персонал, книжковий фонд, приміщення бібліотек, допомагати ТрО та ЗСУ.

Оперативно вирішувалися питання нагляду за приміщеннями і майном бібліотек, з тих працівників, хто з різних причин не планував переселятися, формувалися активні групи для організації внутрішньої роботи (адже фонд бібліотек потребує постійної уваги) та для роботи онлайн. Значний відсоток бібліотекарів, хто мав доступ до Інтернету, з першого дня включилися в активний спротив на інформаційному фронті.

Окрім публікацій на сторінках бібліотек важливої в умовах воєнного стану інформації, намагалися доносити світові правду про ті жахіття, які чинять російські агресори на українській землі, в українських містах, публікуючи коментарі та світлини під постами телеграм каналів, в особистих повідомленнях, під відео. Потужна інформаційна діяльність тривала постійно через систематичні публікації з інформаційної гігієни, протидії ворожій пропаганді та дезінформації, тощо.

Бібліотекарями організовано та проведено роботи з укріплення віконних вітрин клейкою стрічкою, забезпечено надійне збереження цінної частини книжкового фонду бібліотек.

Наприкінці березня бібліотеки по декілька годин на тиждень почали відчиняти двері для відвідувачів. Розпочався процес формування на базі бібліотек центрів гуманітарної допомоги та волонтерства: приготування їжі, енергетичних батончиків; допомога самотнім; придбання продуктів, пошук необхідних ліків; підгодовування покинутих домашніх тварин та пошук притулку для них; нагляд за квартирами, які залишилися без господарів та пересилка речей людям, які покинули місто і країну; плетіння сіток, пошиття розгрузок, балаклав, прапорів, білизни; догляд за дітьми інших переселенців; організація різних культурних активностей для евакуйованих дітей (майстер-класи, читання, музичні зустрічі); збір і сортування одягу та багато-багато іншого.

З березня у 9 бібліотеках міста відкрилися укриття, де волонтерами є бібліотекарі. Восени у бібліотеках відкрилися «Пункти Незламності»: у Деснянському – 2, в Оболонському – 2, у Солом'янському – 5. Підвальні приміщення бібліотек

ім. П.Й. Панча, ім. М.Т. Рильського та ЦРБ ім. М. Некрасова стали об'єктами приміщення подвійного призначення (укриття).

Активувалась взаємодія бібліотекарів, які під час воєнного стану виїхали за кордон, з місцевими бібліотеками. Спільними зусиллями у бібліотеках організовувались центри гуманітарної допомоги та центри читання для українців, яких прихистили європейські міста.

З початку квітня Публічною бібліотекою ім. Лесі Українки започаткована ініціатива «Книжки вслід». До кінця року за підтримки бібліотек міста зібрано, за фінансової благодійної допомоги придбано та доправлено українцям у понад 30 європейських міст близько 7000 примірників українських книжок.

Війна внесла корективи у плани бібліотек щодо взятих зобов'язань по кількості залучених користувачів, відвідувань та видачі документів. В умовах воєнного стану переглянуто також і завдання Комплексної міської цільової програми «Столична культура: 2022 - 2024 роки», інших міських цільових програм на 2022 рік.

2022 рік залишив на сторінках бібліотечних сайтів і акаунтів в соціальних мережах, бібліотечних каналах YouTube та інших інтернет-платформах велику кількість відеозаписів заходів інформаційного, просвітницького та культурно-дозвіллевого характеру, створених буктрейлерів, подкастів, презентаційних відеороликів. Бібліотеки зі своїх акаунтів у Фейсбук організували прямі відеовключення зустрічей з цікавими особистостями, на платформі StreamYard та ZOOM проводили майстер-класи, консультації та інші онлайн-зустрічі, що дозволяють безпосередньо спілкуватися з користувацькою аудиторією. Слід відзначити активність та високий професійний рівень бібліотекарів - модераторів прямих етерів бібліотек ім. О. Грибоєдова, ЦРБ ім. І. Франка, бібліотеки ім. Є. Кравченка, бібліотеки ім. О. Шварцмана, ЦРБ ім. П. Загребельного, ПБ ім. Лесі Українки, під час яких велася важлива просвітницька діяльність та промоція книжок.

Активність в інформаційному просторі, постійний пошук можливостей і освоєння нових практик для надання бібліотечних послуг в форс-мажорних обставинах допомогли в умовах обмежених можливостей для надання послуг в приміщеннях бібліотек залучити широку аудиторію віртуальних користувачів, таким чином значно розширивши її географічно. А продемонстрований рівень володіння сучасними інформаційними технологіями, компетенції та знання бібліотекарів сприяли покращенню іміджу і авторитету бібліотек як багатофункціональних центрів літературно-мистецького та культурного життя громад.

АКТУАЛІЗАЦІЯ ФОНДІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

Проведена велика робота з актуалізації фондів бібліотек, вилучення морально і фізично застарілої, зокрема, російськомовної літератури. Бібліотеки продовжили роботу з перекласифікації фондів на УДК: визначалися та проставлялися нові індекси, надавалися поточні консультації з індексування складних випадків, проводилася розстановка фондів та їх поличкове оформлення.

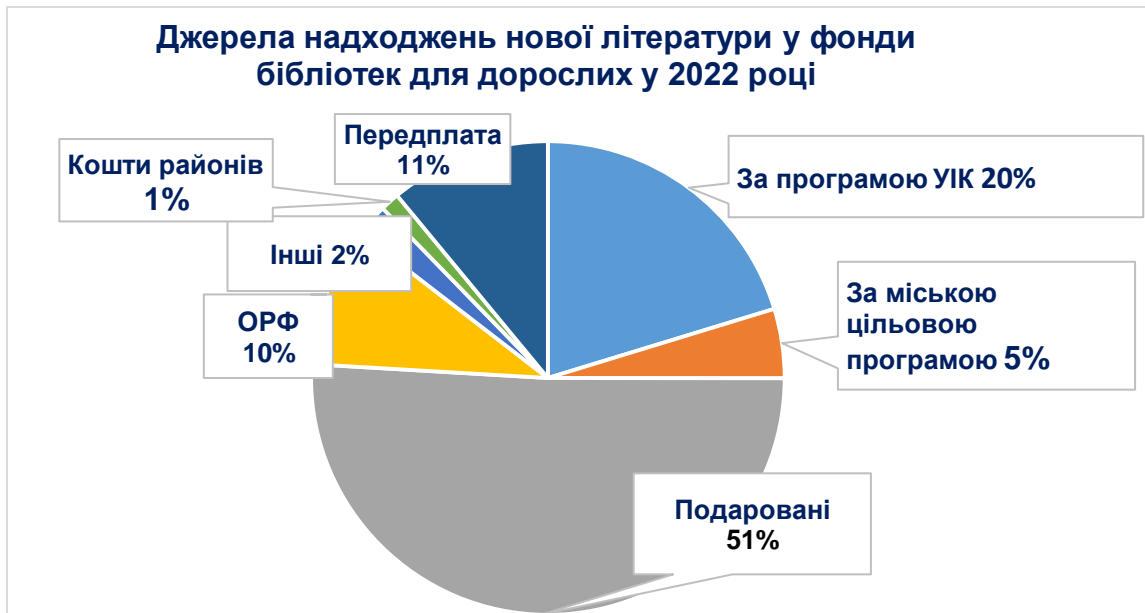
Аналіз джерел надходжень нової літератури до фондів бібліотек міста за останні роки засвідчує тенденцію до щорічного зменшення кількості примірників, придбаних за кошти міського бюджету. Причина – обмеження/відсутність фінансування та здорожчання книжкової продукції.

Щоквартально та в кінці року проводився аналіз нових надходжень документів по бібліотеках міста в цілому та по кожній районній бібліотечній системі, аналізувалось списання документів за причинами та видами.

У 2022 році фонди інформаційних ресурсів публічних бібліотек м. Києва поповнилися **52054 прим.** документів на суму **3267,3 тис. грн.** З них **97,2 тис. грн.** – фінансування з бюджетів Голосіївського і Солом'янського районів

Надавалась методична допомога та здійснювався контроль за інвентаризацією (перевіркою) бібліотечних фондів згідно з «Графіком інвентаризації бібліотечного фонду публічних бібліотек м. Києва на 2022 рік». Проведено інвентаризацію в 13 публічних бібліотеках для дорослих.

Всього фонди інформаційних ресурсів бібліотек Києва налічують **3660300 прим.**

Обмеження діяльності бібліотек в умовах воєнного стану негативно відбилося на показниках кількості охоплених традиційними бібліотечними

послугами користувачів та видачі документів, але значно розширило віртуальну користувачську аудиторію бібліотечних послуг.

Впродовж року послугами бібліотек скористалось **466,2 тис.** зареєстрованих у прийнятих у бібліотеках формах обліку осіб.

За єдиною реєстрацією – **396,8 тис.** – **13,7 %** усіх зареєстрованих жителів м. Києва.

СКЛАД КОРИСТУВАЧІВ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК КИЄВА ЗА ВІКОМ:

до 7 років	7-15 років	15-21 років	від 22 років
3,3%	29,3%	13,6%	53,8%

Формування читача починається з раннього дитинства.

Найактивніше залучають дітей до 15-ти років до бібліотек у Солом'янському (42,6 % від усієї кількості користувачів) і Оболонському (41,9 %) районах

Найбільша аудиторія молоді у складі користувачів бібліотек Святошинського району **20,9 %**

У бібліотеках Печерського району молодіжна аудиторія користувачів становить **5,9 %**. Причина, очевидно, у наявності в центральному районі міста більшої кількості альтернативних для навчання, спілкування і творчого розвитку молоді закладів

Показник кількості фізичних відвідувань бібліотек зменшився у порівнянні з минулим роком на 36,7% і склав **2449448**. Обмеження фізичного доступу користувачів до фондів інформаційних ресурсів бібліотек відповідно відбилосся на загальному показнику кількості документовидач, який порівняно з минулим роком зменшився на 31,1% і склав **7481985 прим.** Віртуальне відвідування сайтів бібліотек, навпаки, збільшилося і склало **1230334 візитів** (+13,2%).

Найбільший коефіцієнт читаності засвідчили бібліотеки Деснянського району (21,1).

Період обмежень фізичного відвідування бібліотек був використаний для роботи над актуалізацією фондів та звільненням від застарілої та зношеної літератури. Всього з фондів вибуло **224870 прим. (6,2 % фонду)**.

ЗДОБУТКИ І ВІДЗНАКИ РОКУ

Попри воєнний стан проведено та підведено підсумки щорічного конкурсу «Поетична зима Миколи Сома» (для учасників з Києва та Київської області) (ПБ ім. Лесі Українки).

27 жовтня на запрошення Краківської воєводської бібліотеки директор ПБ імені Лесі Українки Ольга Романюк взяла участь у дискусійній панелі Книжкового форуму у Кракові, висвітливши тему стану книговидавничої і бібліотечної справи під час війни.

Бібліотека ім. Т. Шевченка для дорослих взяла участь у «Кримському міжнародному форумі: філологія та журналістика. Жовтень 20-21, 2022» з доповіддю про екскурсію бібліотеки «Київськими стежками Докії Гуменної. Вулиця Володимирська».

Дніпровська районна в місті Києві державна адміністрація відзначила Подяками за організацію обслуговування користувачів в умовах воєнного стану та сумлінну плідну працю колективи ЦРБ ім. П. Тичини, бібліотек ім. В. Маяковського, № 16 для дітей, ім. П. Усенка для дітей.

З нагоди Дня Незалежності України Інна Труфанова (бібліотека ім. В. Винниченка) та Марат Страковський (бібліотека ім. О. Шварцмана) нагороджені Подякою від Всеукраїнської організації інвалідів війни Збройних Сил та учасників бойових дій; М. Страковський нагороджений медаллю «За допомогу Збройним Силам України». Публічна бібліотека імені Лесі Українки отримала низку подяк від товариств українців за кордоном за допомогу у забезпеченні українськими книжками.

НАЗВА МАЄ ЗНАЧЕННЯ

Широкомасштабна агресія росії проти України змусила громадянське суспільство взятися за таку роботу, яка мала би бути виконаною ще десятиліття тому: позбутися нав'язаних елементів російського символічного світу, в тому числі і в назвах бібліотек. За підсумками року:

Бібліотека для дітей ім. С. Чекаліна стала бібліотекою на Пріорці для дітей (Оболонська ЦБС).

Триває громадське обговорення пропозиції щодо перейменування бібліотек:

-бібліотеки ім. М. Некрасова (Голосіївська ЦБС);

-бібліотеки ім. А.П. Чехова на **б-ку ім. В. Чемериса**, ім. З. Космодем'янської на **ім. Грицька Бойка** (Дарницька ЦБС);

-ім. К. Симонова на «**Бібліотека на Воскресенці**»,

-ім. В. Маяковського на «**Бібліотеку на Русанівці**»,
-ім. М. Горького на «**Бібліотеку імені Миколи Куліша**». (Дніпровська ЦБС);
-ЦРБ ім. О. Пушкіна, публічної бібліотеки ім. Анни Ахматової, бібліотеки № 102, 120, 129 для дітей (Оболонська ЦБС);

Розпочато процедуру перейменування:

бібліотека ім. Чернишевського – на **бібліотеку на Дегтярівській**,
бібліотека ім. В. Дубініна – на **бібліотеку ім. Дмитра Білоуса**
(Шевченківська ЦБС).

Триває процес перейменування бібліотек імені:

-Олександра Грибоедова на «**Бібліотека на Вишгородській**»;
-Корнія Чуковського на «**Бібліотека імені Ганни Чубач**»;
-Валі Котика на «**Бібліотека на Межигірській**»;
-Садриддіна Айні на «**Бібліотека імені Анатолія Дімарова**»;
-з назви бібліотеки Дружби народів на **Етнобібліотеку** (Подільська ЦБС);
-бібліотек: ім. М. Некрасова (Голосіївська ЦБС); ім. Герцена, ім. Блока, ім. Н. Рибака, ім. М. Дубова для дітей (ЦБС «Свічадо»); ЦРБ імені Ф. Достоєвського, БСЧ імені М. Лермонтова та бібліотеки імені О. Новікова-Прибоя (Солом'янська ЦБС).

ДІЯЛЬНІСТЬ З ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Впродовж року публічні бібліотеки міста продовжували створювати власні інформаційні ресурси, які представляли на веб-сайтах, блогах та сторінках у соціальних мережах.

Продовжилось вивчення методів інтеграції бібліографічних записів з «АБІС «МАРК – SQL» в «АБІС «КОНА», вивчення методів переходу з традиційних форм зберігання інформації в хмарні технології, впровадження нових електронних форм віддаленої роботи.

До дротового інтернету
підключені **130** бібліотек
(**122** – у 2021р)
WI-FI є у **134** бібліотеках (+1)
Інтернет – місця для
користувачів **383** (+3)

У 2022 році вдосконалено локальну комп'ютерну мережу у бібліотеці для дітей «Книжкова світлиця»; продовжується робота над створенням електронного каталога ЦБС «Свічадо»; робота з питань автоматизації процесу реєстрації користувачів та видачі літератури.

Продовжувалась робота по розвитку пошукової бази до фондів бібліотек для дорослих (АБІС АЛЕРН). Продовж року в електронний каталог ПБ ім. Лесі Українки введено 11,4 тис. записів документів, в тому числі 1622 аналітичних описів статей. Його обсяг на кінець року – понад **630** тис. записів.

Впродовж року колективом ПБ ім. Лесі Українки велась робота над розвитком «**Цифрової бібліотеки «Київ»** <http://dlib.kiev.ua/> та її рекламою. У 2022 році її колекція зросла на 28 цифрових елементи і на кінець року налічує **786** документ.

Бібліотеки – хаби цифрової освіти

Публічна бібліотека імені Лесі Українки та бібліотеки Солом'янської ЦБС входять до Мережі хабів цифрової освіти. Бібліотеки проводили велику роботу з підвищення рівня медійної грамотності користувачів, взяли активну участь у Всесвітньому тижні медійної та інформаційної грамотності. Дуже важлива опція – цифрова освіта для літніх людей. І під час відкритої російської агресії ця робота не припинялася. Працівники Публічної бібліотеки імені Лесі Українки провели 2 курси навчань для людей старшого віку, надавали консультації з користування мобільним інтернетом, працівники ЦРБ ім. П. Тичини допомагають переселенцям користуватись порталом «Дія» та отримувати послуги онлайн: провели 36 занять для 164 користувачів.

Безоплатні курсові заняття для людей похилого віку в школах цифрової грамотності «Від простого до складного» відновились у ЦРБ ім. І. Франка, в бібліотеці Дружби народів та в універсальній публічній бібліотеці № 11.

13 травня 2022 р. була вчинена хакерська атака на сторінку бібліотеки ім. М. Костомарова у Фейсбук, тому в червні було створено нову сторінку бібліотеки <https://www.facebook.com/biblio.nyvky/> з перенесенням всіх збережених матеріалів (Шевченківська ЦБС).

СОЦІОКУЛЬТУРНА ТА КОМУНІКАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У звітному році соціокультурна та комунікативна діяльність включала проведення патріотично-мистецьких заходів: уже з перших днів повномасштабного вторгнення забезпечувалась організація етерів, спрямованих проти російської пропаганди. Проводились онлайн-заходи на історичну тематику, презентації нових книг, публікувались просвітницькі відеосюжети, зняті та змонтовані працівниками бібліотек. Столиця приймала вимушено переміщених осіб, тож заради стабілізації їхнього емоційного стану бібліотеки забезпечували проведення зустрічей з психологами, тренінгів з невідкладної медичної допомоги.

У ПБ ім. Лесі Українки щотижня проводились історичні та мистецькі лекції, спікером яких був письменник, художник, історик та мистецтвознавець Анатолій Горовий.

Також бібліотека організовує онлайн-зустрічі з поетами та прозаїками, об'єднані в проєкт «Віч-на-віч з письменниками». Це дозволяє читачам ближче познайомитися з творчими особистостями та книгами, які є у фонді бібліотеки.

У перший день російського вторгнення, до дня народження Лесі Українки бібліотекою спільно з Департаментом з питань виконання кримінальних покарань створено відеоролик прочитання поезій Лесі Українки засудженими.

Ця відео робота була представлена на каналі Ютуб 24 лютого 2022 року.

У рік 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди усі бібліотеки долучились до відзначення ювілею видатного філософа низкою творчих і просвітницьких заходів.

Розмовні клуби

Практично усі бібліотеки доєдналися до Всеукраїнського мовного проєкту з вивчення української мови «Єдині» через проведення на базі бібліотек розмовних курсів української мови. В бібліотеках Деснянського, Шевченківського районів для ВПО, які прагнуть покращити знання з української мови, діють розмовні клуби «Експрес-курс української мови». Родинні розмовні клуби української мови для ВПО за підтримки ГО «Українська гуманітарна платформа» працюють у ЦРБ ім. П. Тичини, бібліотеці №16 для дітей Дніпровського району.

У бібліотеці ім. В.А. Симоненка для дітей з вересня працює ініціатива «Навчай українською». Це – розмовний клуб для тимчасово переміщених осіб, дружнє середовище підтримки та обміну досвідом, практика розмовної української з корисним та розважальним контентом.

Правова та психологічна допомога

В приміщенні бібліотеки ім. Миколи Руденка Дарницького району з липня організовано роботу комплексного консультаційного центру для внутрішньо переміщених осіб. Тут можна отримати консультації спеціалістів соціальних служб, центру надання адміністративних послуг, центру зайнятості, пенсійного фонду, управління освіти, охорони здоров'я, міграційної служби, а також психологічну та юридичну допомогу (щочетверга, з 09:00 до 13:00).

Для внутрішньо переміщених осіб, біженців, громадян, які потрапили у складні життєві обставини на базі бібліотек відкрито консультаційні пункти з надання адміністративних послуг (ЦРБ «Свічадо», бібліотека ім. О. Блока), працює група психологічної підтримки (бібліотека ім. О. Герцена).

Допомога ЗСУ

З нагоди Всеукраїнського дня бібліотек ЦБС Деснянського району за підтримки Маркет молл Даринок запросила громаду міста на свято «Бібліотека – спільнодія для твоєї мрії». У просторі «Проактивна бібліотека» всі разом робили обереги українським воїнам на передову, писали їм листи підтримки та вдячності. Завдяки сувенірам від наших читачів, під час заходу було зібрано 4328 грн. на квадрокоптер для бійців із 243 окремого батальйону 241 Обр ТРО.

Помітною є діяльність бібліотеки ім. М.В. Гоголя у співпраці з Благодійним фондом «Help Va Photo» по організації благодійних фотовиставок. Всі зібрані кошти перераховуються на закупівлю ліків та засобів особистої гігієни для ЗСУ. У бібліотеці працює пункт безплатної правової допомоги.

Організовано три благодійні акції «Дарницькі книгині – захисникам» з передачі гуманітарної допомоги на підтримку бійців штурмового підрозділу другого взводу 5-го ОШП ЗСУ та 24-ої окремої механізованої бригади імені короля Данила.

Бібліотека на Пріорці для дітей (Оболонська ЦБС) долучилася до руху «В'язані речі для воїнів». Це – перша колективна порція тепла для наших воїнів від читачів та співробітників бібліотеки. Діти та бібліотечні працівники не лише нав'язали, а й намалювали не менш теплі листівочки нашим мужнім захисникам. І не збираються зупинятися: нові шкарпетки вже в роботі.

Тісний контакт з волонтерською групою «Лента за лентою» дає можливість допомагати внутрішньо переміщеним особам, а наразі бібліотека стала прихистком для жителів мікрорайону на час оголошення повітряних тривог (ЦРБ ім. О.С. Пушкіна).

У межах святкування Всеукраїнського дня бібліотек бібліотеки Оболонського району провели бібліофест «Разом до Перемоги!», куди були запрошені представниці ГО «Конотопські майстри», письменниці М. Іванцова та А. Носова, волонтерське об'єднання «Світле майбутнє», які організували майстер-клас з плетіння маскувальних сіток і «кікімор». Кошти, зібрані під час ярмаркування на бібліофесті передали волонтерам Міжнародного клубу «Rotary Club Kyiv International», на які були придбані ліки і передані бійцям 244-ї ОБТ ТРО, що мужньо захищають нашу країну на Харківщині (бібліотека ім. Героїв Небесної Сотні для дітей).

Окремими заходами, як от «Волонтерський квартирник Кота і Захабури», для членів громади проводився збір коштів на ЗСУ (бібліотека № 9 для дітей). Завідувачка бібліотекою № 9 для дітей Шевченківського району Захарченко-Бурцева В. В. проводить волонтерську діяльність в якості інструктора з тактичної домедичної допомоги ТССС за протоколом MARCH PAWS у волонтерському об'єднанні інструкторів «Пекельні Видри».

Бібліотеки Дружби народів, ім. О. Копиленка, № 11, ім. К. Чуковського для дітей стали місцем волонтерської діяльності (плетення маскувальних сіток для воїнів ЗСУ) (Подільська ЦБС).

Бібліотекарка бібліотеки ім. О. Грибоедова та дитяча письменниця Катерина Кулик, як волонтер підрозділу «Свобода», збрала більше 100 000 грн. та передала їх на потреби Добровольчого батальйону, що зачистив Ірпінь, Бучу, Гостомель та вирушив на Схід. Вона – одна з авторів благодійного проєкту KAZONYKA зі створення аудіокнижок для маленьких українців з безкоштовним доступом. Бібліограф цієї ж бібліотеки Дар'я Кононюк активно допомагаючи волонтерським організаціям, які розвозили їжу, ліки («Печерські

котики», волонтерський штаб «Київ цвіт проєкт»), також бере участь у плетінні маскувальних сіток.

У Солом'янській ЦБС практично всі бібліотеки займались волонтерською діяльністю:

- організували виготовлення патріотичних листівок, оберегів, дитячих малюнків для поранених військових до військових шпиталів та для військових, які перебувають на передовій (всі бібліотеки);

- сформували команду кризових психологів «Психолог на телефоні» (11 осіб) при БСЧ імені М. Лермонтова;

- залучили ресурси для придбання теплих піжам для дітей ВПО, які перебувають на лікуванні у Національній дитячій спеціалізованій лікарні Охматдит (28 комплектів) (БСЧ імені М. Лермонтова);

- проводили творчі активності для дітей ВПО в партнерстві Червоним Хрестом України в Територіальному центрі соціального обслуговування до Дня миру (9 бібліотек, більше 200 дітей);

- співпрацювали з ГО «Волонтерський рух Батальйон Сітка» (тканина для плетення сіток та оздоблювальні матеріали) (бібліотека «Солом'янська», ЦРБ імені Ф. Достоєвського);

- передавали продукти харчування для ЗСУ, перераховували кошти у різні фонди: «Повернись живим», Благодійний фонд Сергія Гулієва «Безпечний регіон» та інших (бібліотека ім. О. Новікова-Прибоя, ЦРБ ім. Ф. Достоєвського, бібліотека № 13);

- провели акцію зі збору коштів на шоломи та відправили їх військовим ЗСУ (бібліотека ім. В. Нестайка, бібліотека «Солом'янська»);

- ініціювали пошиття білизни та відправлення її у Волонтерську організацію «РАЗОМ», м. Умань (бібліотека «Солом'янська»);

- займались виготовленням енергетичних батончиків для військових (бібліотека «Солом'янська», бібліотека імені Є. Гуцала) та багато іншого.

А ще бібліотекарі Києва долучилися до роботи гуманітарних складів, громадської ініціативи «Маскувальна сітка для Армії руками волонтерів», переказували власні кошти на рахунок ЗСУ, збирали посуд для виготовлення м'ясних консервів тощо.

Підтримка та розвиток читання

Бібліотеки у березні взяли участь у Всеукраїнському тижні дитячого читання-2022. Бібліотеки ЦБС Дарницького району провели його під гаслом «Нація, яка читає – непереможна!». Відбулося 52 голосних онлайн-читань.

У Дніпровській ЦБС однією з найяскравіших подій стала організація літнього табору «БібліоЛіто» (бібліотека ім. В. Маяковського), яка підготувала різноманітні заходи з промоції дитячого читання. У програмі літнього табору були інтерактивні заходи, квести, цікаві зустрічі, спортивні та інтелектуальні ігри, майстер-класи, голосні читання, конкурси та вікторини.

Варто відзначити цикл прямих етерів та авторських презентацій бібліотеки ім. Є. Кравченка.

Дублер-шоу «Бібліотекар на годину» організувала бібліотека ім. В. Маяковського на честь Всеукраїнського дня бібліотек, під час якого кожен користувач мав змогу зануритись у бібліотечну професію.

У бібліотеках Оболонської ЦБС продовжено акцію «Подаруй бібліотеці книгу». З метою заохочення читачів до акції усі бібліотеки району організували книжкові виставки "Читач дарує читачеві" та ін.

Прямі етери з Інною Муровською «Книжковий полудень» знайомили з кращими творами вітчизняної та зарубіжної літератури (відбулось 8) (Подільська ЦБС).

В рамках партнерства та співробітництва в молодіжній сфері у ЦРБ «Свічадо» пройшов цикл заходів за програмою «Шкільні Агенти Волонтерства», бібліотека стала постійним місцем дислокації Районної асоціації старшокласників (РАС).

(бібліотека для дітей «Книжкова світлиця»).

Діяльність бібліотек Солом'янської ЦБС була спрямована на соціальну інтеграцію шляхом проведення інклюзивних розвивальних та культурних заходів.

Зі сторінок бібліотек у соціальних мережах відбувалися онлайн зустрічі з письменниками,

Впродовж року публічними бібліотеками міста організовано **8 236 заходів** (у т. ч. **2 698 – онлайн**), які відвідали понад **250,9 тис. користувачів**. Найбільше – **1257 заходів** – у бібліотеках **Святошинського району!**

Цьогорічний виставковий марафон ЦБС «Свічадо» включив організацію в межах соціального партнерства понад 120 творчих і художніх виставок.

Активно продовжують роботу онлайн-проект «Книга в кадрі», онлайн-проекти для дітей: бібліотечне кафе «Бібліогурман», воок-салон «У Яринки», арт-студія «Майдан творчості»

Протягом року публічними бібліотеками міста представлено **6251** книжкові виставки, у тому числі **1395 – віртуальні**

митцями, психологами, юристами, фахівцями різних спеціальностей.

Бібліотеки розвивали партнерство, співпрацювали з культурними та освітніми інституціями, громадськими організаціями, соціальними службами та центрами.

ДІЯЛЬНІСТЬ КЛУБІВ У БІБЛІОТЕЦІ:

Станом на 1.01.2023 року в публічних бібліотеках м. Києва працюють 72 гуртки та клуби для різних категорій користувачів.

Дебютом року став розмовний клуб «Пригости мене розмовою – українською мовою», який організовано для киян, вимушено переміщених осіб й усіх, хто хоче вдосконалити свої знання й навички комунікації (ПБ ім. Лесі Українки).

Працювали:

- лінгвостудія «Англійська для життя. English for life» (бібліотека ім. В. Яна);
- клуб з вивчення англійської мови «Університет третього віку» (ЦРБ ім. П. Тичини);
- Speaking club «Мовознайки» (бібліотека ім. П. Усенка для дітей);
- гурток «Країна чудасія»;
- клуб «Скажи мені українською»;
- театральна студія (бібліотека ім. В. Маяковського);
- клуб позитивного спілкування «Гармонія» (бібліотека ім. К. Симонова);
- дитячий інтелектуально-спортивний гурток «Шахова студія» (бібліотека ім. В. Яна);
- «Батьківські криниці»: народознавча студія (бібліотека ім. С. Васильченка для дітей);
- «Умілі ручки»: гурток з рукоділля для користувачів поважного віку;

АНОНС | АРТ ГУРТОК ДЛЯ ДОРОСЛИХ "ОБІЙМИ"

Зараз у складній для всіх час кожен з нас як ніколи потребує підтримки та розуміння. Тому ми маємо для Вас гарну новину. З 17 грудня у нашій бібліотеці стартував Арт-простір для дорослих. На зустрічах будемо обговорювати актуальні теми, релаксувати та багато творити.

- «Обійми»: арт-гурток (творчі техніки, релаксація, підтримка та бесіди у колі однодумців, модератор Олена Комкова) (бібліотека ім. М. Костомарова);
- «Світло»: арт-терапевтична студія для ВПО та користувачів бібліотеки (бібліотека ім. І. Котляревського).

У бібліотеці ім. О. Грибоєдова відбулося 18 засідань клубу «Кияни», які відвідали 288 киевознавців. 13 презентованих книг, подарованих клубівцями, поповнили колекцію книг «Книжкових краєвидів».

ПАРТНЕРСТВО ЗАДЛЯ РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕК

Бібліотеки розвивали партнерство, здійснювали роботу у співпраці з іншими культурними інституціями, громадськими організаціями, соціальними службами та центрами, в тому числі онлайн.

Важливі соціальні проекти:

➤ «Видима бібліотека» (ПБ ім. Лесі Українки): реалізація проекту відбувається у співпраці з Управлінням забезпечення діяльності у центральному регіоні Департаменту з питань виконання кримінальних покарань. Цільова аудиторія – особи, які перебувають в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах Житомирської, Київської, Черкаської, Чернігівської областей.

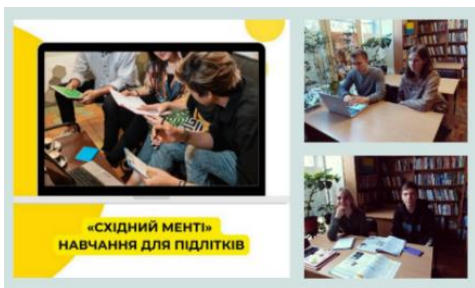
Працівники бібліотеки через онлайн платформу Zoom проводили для засуджених лекції, тренінги, інші форми навчання, спрямовані на підготовку ув'язнених до життя у соціумі після виходу з місць позбавлення волі.

➤ проєкт «БібліоПроба» (ПБ ім. Лесі Українки) продовжує і доповнює попередній. Його мета – надання суб'єктам пробації (засудженим особам, які відбувають покарання без позбавлення волі) культурно-освітніх та інформаційних послуг для розвитку їхнього креативного та інноваційного потенціалу, що сприятиме їх ресоціалізації в суспільстві, а також підвищення компетентностей персоналу Центру пробації.

У продовження проєкту Публічна бібліотека ім. Лесі Українки з 2022 року взяла участь у грантовій програмі Європейського культурного фонду «Europe Challenge» та долучається до щомісячних онлайн-зустрічей з бібліотекарями європейських країн, бере участь в навчальних онлайн-самітах та офлайн-зустрічах (відбулася поїздка у м. Флоренція);

➤ проєкт «Бібліотека для кожного» було започатковано завдяки підписанню меморандуму про співпрацю між Воєводською публічною бібліотекою в Кракові та Публічною бібліотекою імені Лесі Українки міста Києва (за підтримки Посольства Республіки Польща у Києві). Мета проєкту – співпраця у взаємній популяризації культури та національної спадщини, а також обмін професійним досвідом (ПБ ім. Лесі Українки).

Новими партнерами бібліотеки ім. Валі Котика стали Благодійний фонд «Клуб Добродіїв» за підтримки ДФ ООН (ЮНІСЕФ) та Благодійний фонд «Карітас-Київ», волонтери яких провели 29 заходів: майстер-класів, психологічних тренінгів, ігрових програм та свят, народознавчих посиденьок тощо для дітей-переселенців різних вікових груп та їхніх батьків.

Бібліотека ім. В. Некрасова започаткувала співпрацю з командою волонтерського проєкту «Східний менті» (навчання підлітків), ставши місцем локації для проведення занять із вмотивованими підлітками-переселенцями, з дитячих будинків та іншими підлітками (координатор проєкту Лозовик Олександра).

Працював загальносистемний проєкт «Соціальний Центр – ХАБ «Дарниця», створений у співпраці з Парафією Святих Бориса і Гліба УГКЦ на Позняках, за підтримки Благодійного фонду «Карітас-Київ» і Львівської освітньої фундації, з метою сприяння адаптації та розвитку дітей у сучасному світі.

Спільно з «Центром Миротворчості» відбувся поетичний марафон «Засяємо. Заіскримося. Зазоріємо», на якому лунала поезія воєнного часу (бібліотека ім. О. Олеся).

Спільно з Благодійним фондом «Дніпровський» сім бібліотек Дніпровського району до Дня захисту дітей провели різноманітні майстер-класи в муніципальному відкритому громадському просторі Vcentri HUB Шевченківського району м. Києва.

Спільно з благодійним фондом «Віменз Ейд Інтернешнл» відбувались численні благодійні заходи (ЦРБ ім. П. Тичини).

У межах співпраці з кінокомпанією Arthouse Traffic та Docudays UA в ЦРБ ім. П. Тичини та бібліотеці ім. В. Маяковського, відбулись кінопокази добірок сучасних стрічок, що раніше були продемонстровані на міжнародних кінофестивалях, а також стали визначними подіями в Україні. Впродовж року в бібліотеках відбулося 28 кінопоказів.

У тісному партнерстві з ЦПР Святошинського району та ЦСПК «Щасливе дитинство» у ЦРБ «Свічадо» організована Відпочинкова програма «ЛІТО 2022». Понад 60 дітей різного шкільного віку, що потрапили у складні життєві обставини, мали змогу проводити літні канікули у бібліотеці.

Всі бібліотеки Солом'янської ЦБС працюють як партнери Всеукраїнської школи онлайн.

Цікавий проєкт «Жива скарбниця Київського розпису. Сучасні тенденції» бібліотеки ім. С. Васильченка для дітей спільно з Національним музеєм українського народного декоративного мистецтва, як результат – проведення курсів з декоративного розпису «Київський розпис».

Бібліотекою ім. В. Винниченка спільно з Музеєм історії Десятинної церкви засновано краєзнавчий проєкт «Київ. Прикмети часу».

У партнерстві з благодійним фондом «Карітас. Україна» та бібліотекою ім. А. Костецького для дітей працює соціальний проєкт для дітей внутрішньо переміщених осіб «Зробимо дітей щасливими» (проведено 12 заходів).

Також спільно з музеєм Шолом-Алейхема та бібліотекою ім. О. Шварцмана здійснюється проєкт «Натхненні Києвом»: розповіді про киян минулого та сьогодення, зокрема, тих, хто сьогодні працює і творить заради звільнення України (Шевченківська ЦБС).

ТВОРЧІ ТА ОСВІТНІ ПРОЄКТИ

У 2022 році бібліотеками покладено початок реалізації нових та продовжена діяльність важливих суспільно значимих проєктів.

Метою проєкту «Бібліотерапія: твоя книга щастя» є сприяння у подоланні важких «душевних» моментів: нудьги, депресії, ностальгії, відчаю за допомогою книги і читання. Складовою проєкту є просвітницька та консультативна допомога психолога; рекомендація літератури з

психології, що успішно застосовується в клінічних умовах; рекомендація художньої літератури, що має терапевтичний ефект при різних станах.

У співпраці з Київським Національним університетом театру, кіно і телебачення ім. Івана Карпенка-Карого та Театральною майстернею Лени Лазович продовжував реалізовуватись проєкт «Бібліотека+театр». Покази вистав відбуваються у відповідності з договором цивільно-правового характеру. Протягом звітнього року відбулося майже 30 вистав, які відвідали понад 1000 осіб (**ПБ ім. Лесі Українки**).

Колектив бібліотеки ім. В.А. Симоненка для дітей Голосіївського району став співучасником проєкту Оксани Поступак «Сорочка для захисника». Щосуботи у бібліотеці збираються матері, дружини, вдови, доньки військовослужбовців збройних сил України на арт-терапію та вишивання: вишивали та шили оберегові сорочки для воїнів.

Серед започаткованих у 2022 році слід відзначити спільний з дитячою музичною школою №10 мистецький проєкт бібліотеки ім. П.Й. Панча «Музика замість вибухів» (**Голосіївська ЦБС**).

В ЦБС **Дарницького району** у межах проєктної діяльності реалізовано 16 локальних бібліотечних та загальносистемних проєктів, проведено понад 145 заходів за участі понад 4790 осіб, з них:

➤ загальносистемний проєкт «Бібліотека просто неба» – організація літнього виїзного читального залу «Читай-двір» у сквері за адресою вулиця Анни Ахматової, 41,43;

➤ загальносистемний проєкт «Краса, що окрилює світ»;

➤ онлайн-проєкт «Країни-партнери України на шляху до Європейського Союзу», в межах якого було підготовлено-28 відео презентацій про країни Європи,

➤ загальносистемний онлайн-проєкт «Заповідна Україна» в рамках Року збереження природи та живого миру в Україні.

В ЦБС **Деснянського району** реалізовано проєкти:

➤ «Читай, без обмежень!» – загальносистемний проєкт, спрямований на підтримку книги та читання, популяризацію знань про літературу та активацію процесу читання у користувачів різних вікових категорій.

➤ «Здоров'я. Вік XXI» – проєкт, спрямований на популяризацію здорового способу життя серед для дітей та молоді (бібліотека №115 для дітей).

Нові проєкти **Дніпровської ЦБС**:

➤ «Літературний лівий берег» (бібліотека ім. П. Усенка для дітей спільно з видавництвом «Саміт-книга»);

➤ «Наша планета: твоя і моя» – проєкт з розвитку екологічної культури (бібліотека ім. П. Усенка для дітей);

➤ «ART_платформа» – проєкт з розвитку мистецького потенціалу;

Проєкти **Оболонської ЦБС**:

➤ «Творчість єднає родину»: мистецький проєкт (бібліотека ім. А. Ахматової та №120 для дітей);

➤ триває проєкт зі створення екопростору у межах *Зелена бібліотека / Green libra* (бібліотека на Пріорці для дітей)

Печерська ЦБС запровадила:

➤ проєкт з фінансової грамотності «Добробут Нації в бібліотеці» (бібліотека ім. О. Вишні у співпраці з «Ротарі Клуб Київ»).

➤ проєкт «Готуємося до зими», в межах якого підготували фліпбук «Як зберегти тепло в оселі: 8 корисних порад», про прості і доступні кожному способи зменшити тепловитрати в квартирі.

➤ проєкт «Дивись українське»: кінопокази українських картин (бібліотеки «Світогляд», ім. О. Вишні, ЦРБ ім. М. Салтикова-Щедрина).

Проєкти Подільської ЦБС:

➤ «Ти наша домівка – планета Земля»: екологічний проєкт-екотур бібліотеки ім. К. Чуковського для дітей (керівник екотуру – екозахисниця Тетяна Завойська);

➤ «Шедеври світової літератури»: літературний онлайн-проєкт ЦРБ ім. І. Франка (11 онлайн-випусків);

➤ «На сніданок була війна» – виставка антивоєнних плакатів (мистецький проєкт).

проєкт).

З 2022 року у Центральній районній бібліотеці «Свічадо» розпочав роботу новий інтерактивний проєкт «ЛАТЕ» – лабораторія творчих експериментів – комплекс заходів, який сприятиме активній пізнавальній діяльності учнів, простір, в якому діти та підлітки району зможуть самореалізуватись завдяки своїм інтересам та захопленням – в межах проєкту відкрили роботу фотогурток «Світлінка», «БібліоКосмоснайко», художній гурток тощо.

У тісному партнерстві з ЦПР Святошинського району та ЦСПК «Щасливе дитинство» у ЦРБ "Свічадо" організована відпочинкова програма «ЛІТО 2022». Понад 60 дітей різного шкільного віку, що потрапили у складні життєві обставини мали змогу проводити літні канікули у бібліотеці.

В приміщеннях бібліотек ім. Миколи Руденка, та у ЦРБ «Свічадо» за участю юристів системи безоплатної правової допомоги організовано роботу комплексного консультаційного центру для внутрішньо переміщених осіб (ЦБС «Свічадо»).

Проєкти ЦБС Солом'янського району:

➤ «МовоСвіт на Освіти» – безоплатні курси української (проведено 30 занять для 335 осіб);

➤ «Українською легко»: перлинки сталих виразів української мови. Цикл онлайн-публікацій (підготовано 85 публікацій);

➤ #Книжки оживають – проєкт популяризації книги і читання через костюмовані інсценізації літературних творів;

➤ «Шити – Жити» – волонтерський проєкт: виготовлення та передача білизни для поранених військових (ЦРБ імені Ф. Достоєвського).

➤ «Красне письменство» – популяризація письменників-лауреатів іменних літературних премій (бібліотека імені О. Новікова-Прибоя) тощо.

ЦБС Шевченківського району запровадила у 2022 році такі проекти:

➤ «У світі медійної грамотності» – медійна та інформаційна грамотність, формування медіакультури через розширення медіаосвітніх знань (проведено 23 заняття) (бібліотека №11);

➤ «В їх серцях рідне слово сповите: видатні творці української мови»: проєкт, направлений на знайомство з видатними творцями, дослідниками та популяризаторами української мови, а також на формування цілісного україномовного інформаційно-культурного простору (бібліотека ім. М. Костомарова).

БІБЛІОТЕЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО

Краєзнавство – один із провідних компонентів діяльності національно – патріотичної спрямованості, якій бібліотеки надають важливого значення.

Упродовж року комплексом заходів краєзнавчого змісту інформаційно підтримувались ряд міських цільових програм, таких як: «Столична культура: 2022-2024 рр.», «Охорона та збереження культурної спадщини міста Києва» на 2022-2024 рр., «Сприяння розвитку громадянського суспільства у м. Києві» на 2020-2024 рр., «Здоров'я киян» на 2020-2022 рр., «Освіта Києва. 2019-2023 рр.», «Соціальне партнерство» на 2022-2024 рр., «Діти. Сім'я. Столиця на 2022-2024 рр.», «Київ – місто рівних можливостей» на 2022-2024 роки, Програма розвитку інформаційно-комунікативної сфери міста Києва на 2022-2024 рр. тощо.

Якісно новому рівню організації краєзнавчої діяльності у бібліотеках, донесенню інформації до користувачів сприяє використання сучасних інформаційних та пошукових мережевих ресурсів (Facebook, YouTube), архівних та історичних записів-діалогів з живими свідками подій.

Онлайн-прогулянку Видубицьким монастирем провела екскурсовод Євгенія Сладкова; модератор Вікторія Цветкова.

Було проведено кілька

краєзнавчих лекцій з відомим киевознавцем Аркадієм Третьяковим:

➤ Онлайн-лекція «Швейцарці в Києві» познайомила слухачів із «заїжджими іноземцями» швейцарського походження, які жили в Києві у кінці XIX - початку XX століть.

➤ «Симфонія зі скла та металу», присвячена 110-річчю від дня заснування Бессарабського ринку

➤ презентація книги Аркадія Третьякова «Будівництво Міського театру в Києві» (ПБ ім. Лесі Українки).

ЦБС Голосіївського району:

➤ презентація книг із циклу «Невідомі периферії Києва» – «Новий Печерськ» та «Солом'янський район» за участю відомих киевознавців О. Михайлика та С. Широчина (бібліотека ім. М.В. Гоголя);

➤ «З потоку життя...»: віртуальний День краєзнавства – було широко висвітлено сторінки історії Києва, сучасні події російсько-української війни, розповіді про видатних людей нашого міста (ЦРБ ім. М.О. Некрасова);

➤ «Історичні пам'ятки Голосіївського району»: відео-презентація (бібліотека ім. М.П. Стельмаха).

ЦБС Дарницького району:

➤ «Неймовірні факти про Україну»: патріотична година (бібліотека №160 сімейного читання)

➤ «Тисячолітня історія Дарниці»: краєзнавча година з циклу заходів «Дарниця знайома і незнайома» (бібліотека №159 та ГО «Дарницькі берегині»).

ЦБС Деснянського району:

➤ «Деснянський район на мапі міста Києва» – проєкт, у межах якого відбулася презентація книги «Невідомі периферії Києва: Північне Лівобережжя» київських краєзнавців О. Михайлика та С. Широчина (ЦРБ ім. П. Загребельного);

➤ «Мистецька подорож вулицями Деснянського району»: тематичний вечір;

➤ «Казкова руханка»: прямий етер та цікаві завдання від української поетеси Віри Свистун.

ЦБС Дніпровського району:

➤ «Невідоме Лівобережжя»: авторські презентації С. Широчина та О. Михайлика (ЦРБ ім. П. Тичини, бібліотеки ім. Є. Кравченка, ім. П. Усенка для дітей);

➤ «Історичні обриси Воскресенки. Постать Остафія Дашкевича»: година з краєзнавцем П. Ковальовим;

➤ «Історичні постаті Воскресенки»: слайд-екскурс (бібліотека ім. К. Симонова);

➤ «Про рідне місто поетичними рядками»: поетична студія з П. Браницьким і Б. Лободою (бібліотека ім. П. Усенка для дітей);

➤ «Подорож стародавнім Києвом»: віртуальна подорож за книгою Л. Цуріки (бібліотека ім. О. Олесья).

ЦБС Оболонського району провела такі заходи:

➤ «Околиця звалася Куренівка» – співпраця з музеєм Хата на Пріорці;

➤ «Відкрий для себе Оболонь»;

➤ «Подорожуй Україною», «Дива України»: віртуальні подорожі,

краєзнавчі години, екскурсії;

➤ «Друзі Гірки Крістера».

ЦБС Печерського району:

В ЦРБ ім. М. Салтикова-Щедріна та бібліотеці ім. Остапа Вишні пройшли кілька зустрічей-презентацій фотовиставки «КИЇВ: вчора, сьогодні, завтра» та проведено цикл лекцій з дослідником історії Києва Костянтином Досичевим.

ЦБС Подільського району:

У бібліотеці ім. О. Грибоедова успішно працює клуб киевознавців «Кияни», реалізовується проєкт для молоді «Київ. Місто моє і твоє». Тиждень краєзнавства «Київ у дзеркалі вічності!», що традиційно проводять бібліотеки в останній тиждень травня, цього року відбувся в офлайн- та онлайн-форматі. Впродовж тижня бібліограф бібліотеки ім. О. Грибоедова Дар'я Кононюк підготувала 6 пізнавальних розвідок про Київ і Поділ та відео «7 чудес Подолу». 20 відеопрезентацій та 4 бібліографічні видання краєзнавчої тематики створено цього року у бібліотеках Подільського району

У 2022 році у ЦБС «Свічадо» проведені народознавчі цикли заходів «Історія української хустки», створено експозиції предметів народного вжитку (бібліотека «Книжкова Світлиця»).

Підготовлено цикл віртуальних виставок до Дня Святошинського району «Святошин мій, ти частка України», які презентували історію вулиць.

Ляльки-мотанки і ляльки-подорожниці від майстер класу «Оберіг для українського воїна» за участі майстрині Ольги Лукьянчук вже давно оберігають наших воїнів на фронті.

ЦБС Солом'янського району:

➤ Презентація власного краєзнавчого видання Публічних Бібліотек Солом'янки «Там, де починається Солом'янка»;

➤ Презентація книжки «(Не) комфортна (не) околиця: Чоколівка» за участі авторів. Видання з'явилося як результат дослідницької практики, вийшло за підтримки Фонду ім. Гайнріха Бьоля, Бюро Київ – Україна, та охопило три напрями — історичний, соціологічний та урбан-аналіз, за участі громадської організації «Центр урбаністичних студій»;

➤ Укладання та випуск краєзнавчого видання «Солом'янка пам'ятає» (пам'ятники та меморіальні дошки і місця Солом'янського району) (ЦРБ імені Ф. Достоевського).

ЦБС Шевченківського району:

➤ онлайн проєкт «Краєзнавчий круїз по вивченню рідного міста» (бібліотека ім. М. Костомарова);

➤ підготовлено пам'ятки з циклу «Особистості, які прославили наше місто».

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНА ТА ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

Інформаційно-бібліографічна робота є важливою складовою діяльності бібліотеки. У період освоєння нових інформаційних технологій і формування інформаційних бібліотечних ресурсів її роль зростає багаторазово.

Впродовж року інформаційно-бібліографічна робота будувалася на формуванні вмінь, пов'язаних з пошуком інформації, роботі з новими комп'ютерними технологіями, на освоєнні навичок аналізу і синтезу отриманої інформації.

За цими напрямками в бібліотеках міста проведена велика робота: організовувались заходи з формування інформаційної культури користувача, Дні інформації, презентації різного роду видань, велась різноманітна виставкова робота, видано інформаційні та рекомендаційні посібники, надавались індивідуальні консультації користувачам, у тому числі онлайн.

Впродовж року інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування користувачів здійснювалось на основі диференційованого підходу, об'єднання їх у групи за віком, професією, інтересами тощо. Індивідуальне інформування здійснювалось за конкретними запитами, темами, інтересами користувачів за телефоном та шляхом надсилання інформації електронною поштою.

Фонд інформаційних ресурсів на різних носіях інформації та пошукова система до нього використовувались в процесі виконання довідок, підбору документів за авторським складом, за темами, ключовими словами, при складанні бібліографічних посібників та списків документів. Електронний каталог активно використовується віртуальними користувачами через мережу Інтернет. Впродовж року зареєстровано 25 тис. звернень до Електронного каталога ПБ ім. Лесі Українки.

Відвідування веб-сайтів бібліотек склало майже 1,3 млн.

Протягом року бібліографами бібліотек зафіксовано понад 79 тис. звернень.

В рамках інформаційно-бібліографічної діяльності було підготовлено понад 400 інформаційно-бібліографічних матеріалів.

Найцікавіше з виданого:

Бібліографічні покажчики:

• «Світ ловив мене, та не спіймав...» (до 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди);

• «Іздрик неканонічний» (до 60-річчя від дня народження письменника) (ПБ ім. Лесі Українки);

•«Я в правовому суспільстві»: для читачів-учнів 7-9 класів (Шевченківська ЦБС).

Бібліографічні списки літератури:

- «Видатні поляки Києва»;
- «Правда життя Ірини Вільде» (до 115-річчя від дня народження);
- «Майстер жанру короткої розповіді» (до 160-річчя від дня народження О'Генрі) (ПБ ім. Лесі Українки);
- Прийти у світ Людиною» до 300-річчя від дня народження Г. Сковороди (бібліотека ім. В. Яна);
- «Перші підприємці українського степу» (бібліотека ім. М. Костомарова);
- «Особистості, які прославили наше місто»: «Валерій Лобановський. Геніальний футбольний скульптор»; (Шевченківська ЦБС).
- путівник «Книжковий туризм. FIL Guadalajara та інші міжнародні книжкові події світу» (ЦРБ ім. П. Тичини).

Тематичні бібліографічні огляди літератури:

- Бій під Крутами. Ми пам'ятаємо!
- Пам'яті Героїв Небесної Сотні
- Голодомор в Україні: злочин влади – трагедія народу (ПБ ім. Лесі Українки);
- «Лесь Курбас і театр «Березіль»: творчість як апогей інтелекту» (бібліотека ім. К. Симонова);
- «Пісня Гаральда» віртуальна мандрівка на честь 1000-річчя з часу народження Єлизавети Ярославни – доньки Ярослава Мудрого, норвезької королеви (бібліотека ім. О. Олеся);
- «Нова хвиля. Сучасні українські письменники» (бібліотека ім. В. Сосюри) тощо.

Вебліографічні анотовані списки:

- «Життя, віддане мистецтву» (до 180-річчя від дня народження М.В. Лисенка);
- «Українська державність: становлення та розвиток» (ПБ. ім. Лесі Українки).

Інформаційні списки

- «Нова література, що надійшла у відділ організації використання єдиного фонду Публічної бібліотеки імені Лесі Українки і яка відсутня у фондах переважної більшості бібліотек міста (для замовлення по МБА)» (ПБ ім. Лесі Українки);
 - «Екологія. Хвороби цивілізації» (бібліотека ім. К. Симонова).
- Електронні версії бібліографічних видань розміщені на сайтах бібліотек.
- Цікавий та сучасний дизайн оформлення профілів та публікацій привертає до бібліотек ім. О. Грибоєдова, ім. А. Головка, ім. В. Некрасова увагу користувачів Facebook.

Електронна рекламна продукція бібліотек надзвичайно чисельна та різноманітна, далі подається на прикладі бібліотеки ім. О. Грибоєдова (Подільська ЦБС). Нові рубрики цього року відкрила бібліограф Дар'я Кононюк:

- «Київ у книжках», яка представила Київ та Куренівку на сторінках роману-документу Анатолія Кузнєцова «Бабин яр». Для створення відео авторкою був написаний сценарій та освоєно програму для монтажу.

- «Цитати класиків»: створено 11 дизайнерських листівок із влучними, мотивуючими патріотичними цитатами класиків української літератури.

- «Історичний конспект»: виконано 9 конспектів, що розкрили найцікавіші та найважливіші факти з історії України. Всі конспекти супроводжуються анімацією.

- «Цікаво знати. Цей день в історії»: рубрика розповідає про цікаві події, що відбувалися в той чи інший день у різні роки. Створено 8 пізнавальних постів як відео, так і у текстовому вигляді.

- «Вірш дня»: майже щодня з'являється вірш, що не полишає байдужими користувачів (всього 138). Варто зазначити, що ця рубрика збирає чи не найбільшу кількість вподобань, репостів і коментарів.

Здійснено 70 редагувань існуючих статей української Вікіпедії (ЦБС Солом'янського району).

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК МІСТА. РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ

Станом на 1.06.2022 р. у Києві відкрили приміщення для відвідувачів 98 бібліотек з 139 (70%); 635 працівників бібліотек були на простой (45,5%); 147 – у відпустці без збереження заробітної плати (10,5%), а з 15 працівниками вимушені були розірвати трудові договори (1%).

Із 1397 працівників публічних бібліотек м. Києва 797 (57%) не мали змоги повноцінно працювати: евакуювався, був у відпустці без збереження зарплати. Станом на 1.09.22 ситуація дещо поліпшилась, бібліотеки запрацювали, але 392 працівника перебували на простой, 138 – у відпустці без збереження заробітної плати. І лише наприкінці року ситуація значно покращилась: лише 3 працівники були на простой; 35 – у відпустці без збереження заробітної плати.

За підсумками року у бібліотеках міста працює **1086** бібліотечних працівників. Працівників зі стажем роботи до 3-х років – 12,5%. Найбільш сталий колектив у бібліотеках Деснянського, Оболонського, Печерського районів, де фахівців зі стажем роботи до 3 років всього 6%.

Бібліотеки, що мають у штаті найбільше досвідчених фахівців зі стажем роботи понад 20 років – ПБ ім. Лесі Українки та бібліотеки Шевченківського району.

Працівників з вищою бібліотечною освітою у відсотковому відношенні найбільше у ПБ ім. Лесі Українки – 58,6 %, найменше – 27,3% – у бібліотеках Подільського району.

Цього року показник переглядів блогу «Методична служба публічних бібліотек Києва» перетнув позначку в 1 млн. Блог є найбільш відвідуваним і найбільш коментованим серед професійних блогів України.

Щоденно оновлювалися публікації у групі Facebook «Бібліотекарі київських публічних».

Впродовж року методичними центрами надавались консультації з різних проблем бібліотечної діяльності, організовувались виставки нових матеріалів про досягнення сучасної бібліотечної теорії і практики, проводились огляди матеріалів з фахових періодичних видань, що мають практичне значення для бібліотек – «В читацький формуляр бібліотекаря».

Загальноміські заходи, організовані ПБ ім. Лесі Українки:

- Підведення підсумків роботи публічних бібліотек м. Києва за 2021 рік;
- Підведення підсумків роботи публічних бібліотек м. Києва за 1 півріччя 2022 року;
- Засідання за круглим столом: «Бібліотека і рух волонтерів: грані співпраці»;
- Тренінг «Попереджений – значить озброєний: як орієнтуватись у потоці журналістської інформації»;
- Онлайн-конференція «Планування – нагальні потреби і завдання бібліотек м. Києва на 2023 рік»
- Тренінг «Пишемо українською» (єдиний офлайн захід).

У червні-жовтні бібліотеки міста взяли участь у соціологічному дослідженні «Доступна бібліотека – рівні можливості: два погляди». За результатами дослідження було видано аналітичну довідку.

До Всеукраїнського дня бібліотек у співпраці з польськими колегами організовано віртуальну екскурсію публічною бібліотекою міста Зелена Гура (ПБ ім. Лесі Українки).

Дарницька ЦБС:

Впродовж 2022 року удосконалення професійної майстерності відбувалось за рахунок:

Штат публічних бібліотек м. Києва складає **1397** працівників.
З них **58 %** з вищою освітою,
51 % працюють у бібліотеках **понад 10 років**

Модульного навчання працівників: «Рівні можливості для кожного: створення безбар'єрного простору для людей з інвалідністю» (консультаційна допомога);

Усних консультацій:

- «Сучасні технології залучення до читання»;
- «Енергія добра» (до Всеукраїнського дня добрих справ у рамках глобального руху Щедрий Вівторок).

З метою визначення кола читання підлітків-користувачів бібліотек проведено експрес-опитування «Моя улюблена книга».

В рамках проблемно-цільових навчань «Бібліотекар-книга-читач» з підвищення рівня професійної компетентності та професійного самовдосконалення відбулась творча лабораторія Інтернет-інструментарію «Майстерня медійної грамотності», організовано калейдоскоп рекомендацій «Сучасні акценти промоції бібліотеки, книги та читання» та моніторинг ведення сторінок бібліотек ЦБС у мережі Інтернет «Бібліотека у FB. Актуальність та якість сторінки».

Деснянська ЦБС:

- вебінар для майбутніх цифрових менеджерів громад за проектом «Жінка лідерка в цифровому просторі»;
- онлайн-вебінар «Упровадження Концепції комунікації у сфері гендерної рівності на місцевому рівні»;
- вебінар «Читання і діти: діапазон бібліотечних ідей і можливостей»;
- вебінар «Актуалізація бібліотечних фондів в умовах військової агресії російської федерації»;
- онлайн-бібліотечний марафон «Бібліотека і війна: тримаємо стрій!»;
- онлайн семінар «Інформаційна гігієна під час війни. Базові правила».

Дніпровська ЦБС:

- у рамках «Школи професійної майстерності» в 2022 році організовано **10** тренінгів;
- тренінг «Дії в разі виникнення хімічної небезпеки»

Подільська ЦБС провела тренінг «Особливості опису електронних ресурсів віддаленого доступу», в якому взяли участь 16 бібліотечних працівників.

ЦБС «Свічадо»:

З метою визначення кола читання підлітків-користувачів бібліотек проведено експрес-опитування «Моя улюблена книга».

За підсумками анкетування сформовано рекомендований читацький список «Що читати сучасним дітям і підліткам»

Солом'янська ЦБС:

- навчання у VIII Зимовій школі молодих бібліотекарів Української бібліотечної асоціації «Бібліотека в онлайні» (2 працівники);
- участь та успішне завершення навчання для майбутніх тренерів у рамках проєкту «Жінка-лідерка в цифровому просторі» провідного бібліотекаря-консультанта відділу автоматизації бібліотечних процесів ЦРБ імені Ф. Достоєвського Тамари Безпарточної;

У 2022 році
бібліотекарями
Солом'янської ЦБС
пройдено навчання та
отримано
58
сертифікатів

➤ участь в онлайн-зустрічах у межах проєкту «Голос з України: українські бібліотекарі в боротьбі з російською навалою». з бібліотекарями Грузії, колегами із США (штат Колорадо та Університету Каліфорнії, Берклі). Про діяльність українських бібліотек під час війни – бібліотекарям світу (3 зустрічі)

➤ участь у вебінарі для бібліотекарів «Вікіпедія та #1Lib1Ref» (19 осіб).

Працівники бібліотек знайомилися з переглядами нових фахових методичних матеріалів у НБУ ім. Ярослава Мудрого.

Всі бібліотечні фахівці були ознайомлені з Рекомендаціями Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України.

МОДЕРНІЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ПРОСТОРІВ

У звітному році було проведено аварійно-поточні ремонти в Галереї мистецтв ЦРБ ім. П. Загребельного та підвалі бібліотеки №115 для дітей на загальну суму 838 тис. грн (ЦБС Деснянського району).

Приміщення **37**
публічних
бібліотек міста
потребують
ремонту

Наприкінці 2021 року розпочався ремонт приміщення бібліотеки для дітей ім. М. Дубова, на базі якої планується реалізація інноваційного проєкту «Супер-коворкінг» – створення соціокультурного центру для формування локального співтовариства дорослих і дітей.

Повністю відновлені приміщення, які зазнали пошкоджень: центральної районної бібліотеки ім. І. Франка (6 віконних вітрин і внутрішні двері); універсальної публічної бібліотеки № 11 (2 віконні вітрини).

Бібліотека ім. В. Некрасова та ім. Валі Котика підтримали проєкт «Подільський дворик» (благоустрій вуличного та дворового простору на перетині вулиць Ярославської й Волоської. Цей проєкт отримав грантову підтримку від Європейського союзу (Подільська ЦБС).

На початку року відбулось оновлення простору бібліотеки ім. О. Герцена, ім. Н. Рибачка (ЦБС «Свічадо»). Нові бібліотечні меблі змінили інтер'єри, додали комфорту. Результатом зонування бібліотечного простору бібліотеки ім. Махтумкулі стало створення відокремлених зон: ділового читання, періодики, дозвілля та відпочинку.

У ЦРБ ім. Є. Плужника та бібліотеці ім. С. Скляренка обслуговування користувачів не проводиться через капітальний ремонт приміщень

У Шевченківській ЦБС 24 та 26 березня 2022 року вибуховою хвилею вибито:

–5 вікон в бібліотеці ім. О. Теліги загальною площею 20,18 м²;

–4 вікна в пункті видачі бібліотеки № 101 загальною площею 24 м²;

– 16 вікон у відділі зберігання фондів бібліотеки ім. М. Костомарова загальною площею 64 м².

Станом на 01.12 2022 року всі пошкодження відремонтовані і бібліотеки працюють в звичному режимі

ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ КИЄВА У ЗМІ

Публічна бібліотека імені Лесі Українки для дорослих

Перші підсумки проєкту «Видима бібліотека»: [про співпрацю Публічної бібліотеки імені Лесі Українки для дорослих міста Києва та Державної кримінально-виконавчої служби України] [Електронний ресурс] // Державна кримінально-виконавча служба України. – Режим доступу : <https://kvs.gov.ua/new/note/11787/>. – Дата публікації : 28.01.2022. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 28.01.2022.

Адаменко, М. Цифровимірний вектор бібліотек: [про захід до Дня безпечного Інтернету, який Публічна бібліотека імені Лесі Українки м. Києва організувала у партнерстві з Департаментом з питань виконання кримінальних покарань] [Електронний ресурс] / Адаменко Марина // Публічна бібліотека об'єднаної територіальної громади. – Режим доступу : <https://oth.nlu.org.ua/?p=5535>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 10.02.2022. – Дата перегляду : 10.02.2022.

Кравченко, С. Грантовий сезон 2022 УКФ: бібліотечні проєкти в реєстрах отриманих заявок (частина 3) : [про створення у відділі літератури з питань мистецтв Публічної бібліотеки імені Лесі Українки інтерактивної кімнати-бібліотеки Сержа Лифаря] [Електронний ресурс] / Кравченко Світлана // Публічна бібліотека об'єднаної територіальної громади. – Режим доступу : <https://oth.nlu.org.ua/?p=5487>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 07.02.2022. – Дата перегляду : 07.02.2022.

Лагута, Л. Грантовий сезон 2022 УКФ: бібліотечні проєкти в реєстрах отриманих заявок (частина 2) : [про проєкт Публічної бібліотеки імені Лесі

Українки, який передбачає видання друком мистецького альбому «Василь Чебаник. Графіка української мови» [Електронний ресурс] / Лагута Людмила // Публічна бібліотека об'єднаної територіальної громади. – Режим доступу : <https://oth.nlu.org.ua/?p=5437>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 29.01.2022. – Дата перегляду : 29.01.2022.

Публічна бібліотека ім. Лесі Українки м. Києва на початку 2022 року. Життя вирує : [про роботу Публічної бібліотеки імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] / Столична бібліотека // YouTube.com. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=ErVfg4ueFDw>. – Дата публікації : 11.02.2022. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 11.02.2022.

Співпраця з бібліотекою Києва для творчого розвитку засуджених : [про підписання Меморандуму про співпрацю Публічної бібліотеки імені Лесі Українки для дорослих міста Києва та Державної кримінально-виконавчої служби України] [Електронний ресурс] // Державна кримінально-виконавча служба України. – Режим доступу : <https://kvs.gov.ua/new/note/11933/>. – Дата публікації : 18.02.2022. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 18.02.2022.

Валентин Мондрійвський: 50 столичних бібліотек відновили роботу : [про режим роботи Публічної бібліотеки імені Лесі Українки під час війни] [Електронний ресурс] // Офіційний портал Києва. Київська міська державна адміністрація. Київська міська рада. – Режим доступу : <https://bit.ly/3GVPTTrG>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 06.04.2022. – Дата перегляду : 06.04.2022.

Комісаров, С. Персональна виставка художника Юрія Базавлука “Ще мирна Україна” : [про відкриття виставки у залі медіаресурсів Публічної бібліотеки імені Лесі Українки для дорослих міста Києва] [Електронний ресурс] / Сергій Комісаров // УКРПРЕС-ІНФО. – Режим доступу : <https://bit.ly/3itygGf>. – Дата публікації : 18.05.2022. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 18.05.2022.

Лагута, Л. Українська книга дітям – біженцям : [про акцію #Книжки_вслід Публічної бібліотеки імені Лесі Українки щодо забезпечення українських дітей, які знаходяться за кордоном, українськими книгами] [Електронний ресурс] / Лагута Людмила // Публічна бібліотека об'єднаної територіальної громади. – Режим доступу : <https://bit.ly/3СНА81А>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 17.05.2022. – Дата перегляду : 17.05.2022.

Катаєва, М. До Дня Києва у столичній бібліотеці розкажуть про видатного архітектора : Публічна бібліотека імені Лесі Українки запрошує приєднатися до прямого етеру про Йосипа Каракіса [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://vechirniy.kyiv.ua/news/66869/>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 26.05.2022. – Дата перегляду : 26.05.2022.

Kuraszkiewicz-Machniak, B. Dar z Kijowa. Sto ukraińskich książek trafiło do zielonogórskiej biblioteki : [бібліотека Зеленої Гури (Польща) отримала українські книги в рамках акції «Книжки вслід», яку проводить Публічна бібліотека імені Лесі Українки щодо забезпечення українських дітей, які знаходяться за кордоном, українськими книгами] [Електронний ресурс] / Barbara Kuraszkiewicz-Machniak // TVP 3. – Режим доступу : <https://bit.ly/3XkKzDJ>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 31.05.2022. – Дата перегляду : 31.05.2022.

Геть з полиць : чиї твори зникнуть з українських бібліотек через нову реформу : [про вилучення з фонду бібліотеки російської літератури розповіла директорка Публічної бібліотеки імені Лесі Українки Ольга Романюк] [Електронний ресурс] // ТСН. – Режим доступу : <https://bit.ly/3X9Xw3G>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 16.06.2022. – Дата перегляду : 16.06.2022.

З ДНЕМ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ! : [про історію виникнення одного з найголовніших свят України розповіли працівники Публічної бібліотеки імені Лесі Українки міста Києва під час онлайн-лекції для засуджених: “Ми з України: 312 років тому було прийнято Конституцію Пилипа Орлика”] [Електронний ресурс] // Державна кримінально-виконавча служба України. – Режим доступу : <https://kvs.gov.ua/new/note/12401/>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 28.06.2022. – Дата перегляду : 28.06.2022.

Катаєва, М. Київська бібліотека збирає книжки для українських переселенців в Європі : [про акцію «Книжки вслід», яку проводить Публічна бібліотека імені Лесі Українки щодо забезпечення українських дітей, які знаходяться за кордоном, українськими книгами] [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://bit.ly/3vVhWRR>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 11.07.2022. – Дата перегляду : 11.07.2022.

Dubenko, L. Ukrainian Libraries Send Free Books to Refugees Abroad : [про акцію «Книжки вслід», яку проводить Публічна бібліотека імені Лесі Українки щодо забезпечення українських дітей, які знаходяться за кордоном, українськими книгами] [Електронний ресурс] / Lesia Dubenko // Kyiv Post. – Режим доступу : <https://bit.ly/3k7cske>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 13.07.2022. – Дата перегляду : 13.07.2022.

Oury, A. Ukraine : des bibliothèques font parvenir des livres aux réfugiés : [про акцію #Книжки_вслід Публічної бібліотеки імені Лесі Українки щодо забезпечення українських дітей, які знаходяться за кордоном, українськими книгами] [Електронний ресурс] / Antoine Oury // Les univers du livre. Actualitte.

– Режим доступу : <https://bit.ly/3QDK2e0>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 18.07.2022. – Дата перегляду : 18.07.2022.

What is the Europe Challenge? : [про програму, що започаткована Європейським культурним фондом, в якій братиме участь Публічна бібліотека імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] // [The europe challenge.eu](https://theeuropechallenge.eu). – Режим доступу : <https://theeuropechallenge.eu/the-europe-challenge-2022/>. – 2022.

Лагута, Л. Бібліотечні практики проти маркерів «русского міра»: (ч.3) : [про просвітницькі лекції на офіційній сторінці Facebook Публічної бібліотеки імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] / Лагута Людмила // Публічна бібліотека об'єднаної територіальної громади. – Режим доступу : <https://oth.nlu.org.ua/?p=6278>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 20.07.2022. – Дата перегляду : 20.07.2022.

Романюк, О. Роль публічної бібліотеки в ресоціалізації засуджених. Проект "Видима бібліотека" : [про реалізацію проєкта «Видима бібліотека», що здійснювався фахівцями Публічної бібліотеки імені Лесі Українки для дорослих міста Києва] / Ольга Романюк // Бібліотечний форум: історія, теорія і практика. – 2022. – № 3. – С. 32-34.

Катаєва, М. Маруся Чурай та Василь Стус: у столичній бібліотеці покажуть театральні вистави : [у липні та серпні на сцені відділу мистецтв Публічної бібліотеки імені Лесі Українки гратимуть актори театру-студії Майстерня Лени Лазовіч] [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://bit.ly/3ZtP1VJ>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 28.07.2022. – Дата перегляду – 28.07.2022.

Катаєва, М. 1 серпня у столиці вшанують пам'ять Лесі Українки : [про заходи вшанування пам'яті видатної поетеси за участі представників Публічної бібліотеки імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] Марія Катаєва // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://bit.ly/3iBStK1>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 31.07.2022. – Дата перегляду – 31.07.2022.

Марків, Н. Авторські воєнні плакати покажуть у київській бібліотеці : [про презентацію виставки «Плакати Великої війни» в Публічній бібліотеці імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] / Наталка Марків // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://bit.ly/3W48Htl>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 06.08.2022. – Дата перегляду : 06.08.2022.

Плакати для Президентської бригади : [про презентацію виставки «Плакати Великої війни» в Публічній бібліотеці імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] // Музеї України : журнал. – Режим доступу :

<https://bit.ly/3CBLRCg>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 09.08.2022. – Дата перегляду : 09.08.2022.

Українські діаспори у Фінляндії можуть отримати українські книжки: [про акцію #Книжки_вслід Публічної бібліотеки імені Лесі Українки щодо забезпечення українських дітей, які знаходяться за кордоном, українськими книгами] [Електронний ресурс // Читомо. – Режим доступу : <https://bit.ly/3ZmsuqJ>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 16.09.2022. – Дата перегляду : 16.09.2022.

Макарова, С. Акторка Римма Зюбіна привезла українські книжки для діаспори у Фінляндії : [про акцію #Книжки_вслід Публічної бібліотеки імені Лесі Українки щодо забезпечення українських дітей, які знаходяться за кордоном, українськими книгами] [Електронний ресурс] / Світлана Макарова // Патріот Донбасу. – Режим доступу : <https://bit.ly/3CGWV0V>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 17.09.2022. – Дата перегляду : 17.09.2022.

Катаєва, М. У столичній бібліотеці проходить лекторій з акторської майстерності : у відділі літератури з питань мистецтв Публічної бібліотеки імені Лесі Українки відновлюється робота театрального відеолекторію, що плідно працює вже десятий рік [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://bit.ly/3XpLORR>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 25.09.2022. – Дата перегляду : 25.09.2022.

Катаєва, М. Всеукраїнський день бібліотек: як зустрічають свято київські заклади : [про діяльність Публічної бібліотеки імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://bit.ly/3X1rdDW>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 30.09.2022. – Дата перегляду : 30.09.2022.

Брах, О. Бібліотека – місце безпеки. Інтерв'ю зі столичними бібліотекарями про роботу в нових реаліях : [про діяльність Публічної бібліотеки імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] / Ольга Брах, Марія Бліндюк // Суспільне. Культура. – Режим доступу : <https://bit.ly/3X6nEME>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 30.09.2022. – Дата перегляду : 30.09.2022.

Чорна, С. Українські прописи для всієї родини : [про презентацію видання «Українські прописи для всієї родини» у відділі літератури з питань мистецтв Публічної бібліотеки імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] / Світлана Чорна // Голос України. – Режим доступу : <http://www.golos.com.ua/article/365351>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 20.10.2022. – Дата перегляду : 20.10.2022.

Instytut Książki na ukraińskim panelu na Targach Książki w Krakowie : [про участь директорки Публічної бібліотеки імені Лесі Українки Ольги Романюк у Книжковому ярмарку в Кракові] [Електронний ресурс] // Instytut Książki. – Режим доступу : <https://bit.ly/3vViKpR>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 27.10.2022. – Дата перегляду : 27.10.2022.

Targi Książki : [про участь директорки Публічної бібліотеки імені Лесі Українки Ольги Романюк у Книжковому ярмарку в Кракові] [Електронний ресурс] // YouTube.com. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=WRGki_CsV7g. – Назва з екрана. – Дата публікації : 27.10.2022. – Дата перегляду : 27.10.2022.

Стецюк, В. Українські ракурси : [про участь директорки Публічної бібліотеки імені Лесі Українки Ольги Романюк у Книжковому ярмарку в Кракові] [Електронний ресурс] / Володимир Стецюк // День. – Режим доступу : <https://bit.ly/3ivSmQg>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 04.11.2022. – Дата перегляду : 04.11.2022.

Асадчева, Т. Відомий краєзнавець представить книгу про історію спорудження Міського театру у столиці : [про презентацію в Публічній бібліотеці імені Лесі Українки для дорослих нової історичної книги «Будівництво Міського театру в Києві» Аркадія Третьякова] [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://bit.ly/3QLOKGJ>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 25.11.2022. – Дата перегляду : 25.11.2022.

Родигіна, О. Директорка бібліотеки КПІ на Франкфуртському книжковому ярмарку : [про акцію #Книжки_вслід Публічної бібліотеки імені Лесі Українки щодо забезпечення українських дітей, які знаходяться за кордоном, українськими книгами] [Електронний ресурс] / Олександра Родигіна // Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського". – Режим доступу : <https://bit.ly/3GX1AP2>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 2022. – Дата перегляду : 2022.

Ампілогова, А. Де вивчити/удосконалити українську мову в Києві: експрес-уроки, мовні клуби, безкоштовні курси : [про діяльність розмовного клубу Публічної бібліотеки імені Лесі Українки для дорослих «Пригости мене розмовою – українською мовою»] [Електронний ресурс] / Анастасія Ампілогова // Bit.ua. – Режим доступу : <https://bit.ly/3GX1K96>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 01.12.2022. – Дата перегляду – 01.12.2022.

Книжковий фронт : [про акцію #Книжки_вслід Публічної бібліотеки імені Лесі Українки щодо забезпечення українських дітей, які знаходяться за

кордоном, українськими книгами] [Електронний ресурс] / Столична бібліотека // YouTube.com. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=J5O-IjbCieA>. – Дата публікації : 24.12.2022. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 24.12.2022.

Теорія, методика і практика бібліотечного краєзнавства (2017-2021) : [про краєзнавчу діяльність Публічної бібліотеки імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] // Національна історична бібліотека України. – Режим доступу : <https://bit.ly/3W4ft2a>. – Дата публікації : 2022. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 2022.

450 egzempliorių knygų ukrainiečių kalba atkeliauja pas skaitytojus = 450 примірників книг українською мовою крокують до своїх читачів : [про акцію #Книжки_вслід Публічної бібліотеки імені Лесі Українки щодо забезпечення українських дітей, які знаходяться за кордоном, українськими книгами] [Електронний ресурс] // Vilniaus miesto savivaldybės centrinė biblioteka. – Режим доступу : <https://bit.ly/3jWDcDV>. – Дата публікації : 12.2022. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 12.2022.

Презентація книжки "Василь Чебанік. Графіка української мови. Рутенія" : [про презентацію книги у Публічній бібліотеці імені Лесі Українки] [Електронний ресурс] / Столична бібліотека // YouTube.com. – Режим доступу : <https://www.youtube.com/watch?v=J5O-IjbCieA>. – Дата публікації : 29.12.2022. – Назва з екрана. – Дата перегляду : 29.12.2022.

Катаєва, М. Як пережила воєнний рік головна публічна бібліотека столиці: благодійність та оновлення фондів : [про виклики та адаптацію до нових реалій «Вечірньому Києву» розповіла директорка Публічної бібліотеки імені Лесі Українки Ольга Романюк] [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечірній Київ. – Режим доступу : <https://vechirniy.kyiv.ua/news/76481/>. – Назва з екрана. – Дата публікації : 31.12.2022. – Дата перегляду : 31.12.2022.

ЦБС Деснянського району:

Безкоштовні курси української мови в Києві [Електронний ресурс] : [Бібліотека № 115 для дітей (вул. Оноре де Бальзака, 28) експрес-курси української мови запрошують до спілкування, випуск ТСН 19:30 – підсумковий вечірній випуск новин за 19 серпня 2022] // ТСН. – Відео. – Режим доступу: <https://bit.ly/3J4ilcB>, вільний (дата звернення: 19.08.2022). – Назва з екрана. – Мова укр. – 30.44-33,55 хв.

Катаєва, Марія. Всеукраїнський день бібліотек: як зустрічають свято київські заклади [Електронний ресурс] : [у т. ч. бібліотеки Деснянської ЦБС (ТРЦ Даринок. Тут запрацюють два простори: «ПРОактивна бібліотека» та

«Жива бібліотека», проводитимуться майстер класи) // Вечірній Київ. – Електрон. текст. – Режим доступу: <https://kyivmaps.com/ua/places/darynok>, вільний (дата звернення: 30.09.2022). – Назва з екрану. – Мова укр.

Марків, Наталка. У одній із київських бібліотек приймають жерстяні банки та парафін [Електронний ресурс] : [бібліотека ім. Ю. Гагаріна, по вул. Академіка Курчатова Деснянського району] // Вечірній Київ. – Електрон. текст. – Режим доступу: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/71868/>, вільний (дата звернення: 24.09.2022). – Назва з екрану. – Мова укр.

Мондрійвський, Валентин. У Києві в 10-ти районах запрацювало 50 бібліотек [Електронний ресурс] : [в т. ч. перелік бібліотек Деснянського району] // Вечірній Київ. – Електрон. текст. – Режим доступу: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/64444/>, вільний (дата звернення: 06.04.2022). – Назва з екрану. – Мова укр.

Попов, Олександр. На столичній Троєщині безкоштовні експрес-курси української мови запрошують до спілкування [Електронний ресурс] : [в BiblioHubi Деснянського району, Бібліотека № 115 для дітей (вул. Оноре де Бальзака, 28),] // КиївВлада. – Електрон. текст. – Режим доступу: <https://bit.ly/3XxOixQ>, вільний (дата звернення: 16.08.2022). – Назва з екрану. – Мова укр.

Презентація виставки сучасної української карикатури «100 поглядів на війну» [Електронний ресурс] : [відкриття експозиції відбулося в Укрінформі (в т. ч. роботи карикатуриста, живописця, скульптора, журналіста, куратора Муніципальної галереї мистецтв Деснянського району – Олега Смаля)] // YouTube. – Відео. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=Rmq15PIflfo&t=159s>, вільний (дата звернення: 30.11.2022). – Назва з екрану. – Мова укр. – 29.00 хв.

У бібліотеці на Троєщині проводять безкоштовні розмовні клуби української мови [Електронний ресурс] : [клуби української мови для батьків та дітей шкільного та дошкільного віку проходять щосуботи в бібліотеці 115 для дітей міста Києва за адресою вулиця Оноре де Бальзака, 28.] // Вечірній Київ. – Електрон. текст. – Режим доступу: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/60512/>, вільний (дата звернення: 19.01.2022). – Назва з екрану. – Мова укр.

ЦБС Дніпровського району:

В столичній бібліотеці майструють окопні свічки для військових : [ЦРБ ім. П. Тичини][Електронний ресурс] // Київ. Наживо. Актуальні новини столиці. – 2022. – Режим доступу: <https://nazhyvo.kyiv.ua/public/v-stolychni-bibliotetsi-maustriut-okopni-svichky-dlia-viyskovykh/> - Дата публікації: 05.10..2022. - Дата перегляду: 01.11.2022.

Катаєва, Марія. На Русанівці презентують книгу про історію центрального Лівобережжя : [Оціум 51] [Електронний ресурс] // Вечірній Київ. – 2022. – Режим доступу: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/70818/> - Дата публікації: 29.08..2022. - Дата перегляду: 01.09.2022.

Катаєва, Марія. У бібліотеках Дніпровського району плетуть маскувальні сітки для фронту: як допомогти [Електронний ресурс] // Вечірній Київ. – 2022. – Режим доступу: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/67470/> - Дата публікації: 09.06.2022. - Дата перегляду: 02.09.2022.

Не книжками єдиними: чим сьогодні живуть бібліотеки Києва : [ЦРБ ім. П. Тичини] [Електронний ресурс] // Вечірній Київ. – 2022. – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/ne-knizhkami-yedinimi-chim-sogodni-zhivut-biblioteki-kiyeva> - Дата публікації: 02.02.2022. - Дата перегляду: 02.09.2022.

Ніколаєва, М. Книжки, пуфи та розваги: 5 улюблених бібліотек Києва : [Оціум 51] [Електронний ресурс] // Вікенд: [сайт] . – 2017-2022. – Текс. і граф. дані. – Режим доступу: <https://weekend.today/gorod/5-ulyublenyh-bibliotek-kyueva.htm> - Дата публікації: 30.09.2022. – Дата перегляду: 05.10.2022.

Скотнікова, Ольга. У Києві в 10-ти районах запрацювало 50 бібліотек, — Мондріївський [Електрон. ресурс] // Вечірній в Київ [сайт]. – Київ, - 2014-2022. – Режим доступу: <https://vechirniy.kyiv.ua/news/64444/> - Дата публікації: 06.04.2022. – Дата перегляду: 06.04.2022.

ЦБС Подільського району:

Комісаров, С. Коли під прицілом – картини та книги... : 23 квіт. 2022 [Електронний ресурс] : [про відвідування автором публікації ЦРБ ім. І. Франка, яка постраждала від уламка ворожої ракети, та домовленість про організацію виставки плакатів «На завтра була війна»] / Сергій Комісаров // «Укрпрес-інфо» Міжнародне інформаційне агенство. – Режим доступу: <https://ukrpress.info> (27. 06. 2022). – Назва з екрану.

«На сніданок була війна-2» : виставка патріотичних плакатів від студентів факультету графічного дизайну і реклами КНУКШМ і КУК / 2022 [Електронний ресурс] / «KoshoveNko TV UA» // You Tube. – Режим доступу : https://www.youtube.com/watch?v=VwyP_OtDYFM (27. 06. 2022). – Назва з екрану.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ВПО – внутрішньо переміщені особи
ГО – Громадське об'єднання
ДФ ООН – дитячий фонд Організації Об'єднаних Націй
ЕК – електронний каталог
ЗСУ – Збройні сили України
КМДА – Київська міська державна адміністрація
МБА – міжбібліотечний абонемент
ОБТ ТРО – окрема бригада територіальної оборони
ОШП – окремий штурмовий полк
ПБ – публічна бібліотека
РАС – районна асоціація старшокласників
ТРО – територіальна оборона
ТССС – тактична допомога пораненим в умовах бойових дій
ЦБС – централізована бібліотечна система
ЦПР – центр позашкільної роботи
ЦРБ – центральна районна бібліотека
ЦСПК – централізована система підліткових клубів

ЗМІСТ	
ВСТУП	2
АКТУАЛІЗАЦІЯ ФОНДІВ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ	4
ЗДОБУТКИ І ВІДЗНАКИ РОКУ	6
НАЗВА МАЄ ЗНАЧЕННЯ	6
ДІЯЛЬНІСТЬ З ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	7
СОЦІОКУЛЬТУРНА ТА КОМУНІКАТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ	9
<i>Розмовні клуби</i>	9
<i>Правова та психологічна допомога</i>	9
<i>Допомога ВСУ</i>	9
<i>Підтримка та розвиток читання</i>	11
ДІЯЛЬНІСТЬ КЛУБІВ У БІБЛІОТЕЦІ	13
ПАРТНЕРСТВО ЗАДЛЯ РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕК	14
ТВОРЧІ ТА ОСВІТНІ ПРОЕКТИ	16
БІБЛІОТЕЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО	19
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНА ТА ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ	22
МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК МІСТА.	24
МОДЕРНІЗАЦІЯ БІБЛІОТЕЧНИХ ПРОСТОРІВ	27
ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ КИЄВА У ЗМІ	28
СПИСОК СКОРОЧЕНЬ	38

Укладач: І.М. Іванова
Редагування: О.М. Трубайчук
Відповідальна за випуск: О.І. Романюк